

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 21.

Sjerde Sessions anden Samling.

Sextende Møde.

Løvedagen den 9de Juli.

(Fortf.)

Friis (fortsat): Hvad selve det foreliggende Lovforslag angaaer, da kan jeg ikke nægte, at jeg stemmer med dem, som mene, at dette Forslag ikke udfylder Alt, hvad man kunde ønske der maatte gives som Regel i en ny Lov om saavel Aantsraadenes som Sogneforstanderskabernes Sammensætning; men jeg seer mig ikke istand til at kunne fremlægge noget Bedre. Jeg viner ikke engang, hvorledes man vilde kunne give nogen Tegning dertil, som under den nærværende Folkstemning kunde faae Gehør og vilde kunne gaae igjennem. Jeg erkjender altsaa, at man maa tage imod det, som bydes, og at det vist indeholder meget Godt, det erkjender jeg ligeledes. Naar det derimod fra flere Sider oftere er udtalt, at man ønsker en ny Communallov, for at Communerne kunne faae mere Frihed, da maa jeg røbe min Ukyndighed i saa Henseende. Jeg har været Medlem af Sogneforstanderskabene, saalænge disse have existeret, men jeg har aldrig mærket, at Communerne manglede nogen Frihed. Den Frihed, der skulde være tilbage at ønske, er Noget, som jeg ikke kjender; det maa jeg erklære. Derimod indseer jeg vel, at der med Hensyn til Valget af Communalbestyrelsernes Medlemmer staaer Meget tilbage at ønske; thi det er jo vist en meget stor Ubillighed, at en saa stor og folkelig Klasse som Huusmandsstanden, ikke skal være berettiget til at vælge Medlemmer af en Communalbestyrelse, som tildeels raader over dens Bæe og Bel. Ja, vel maa der gives Huusmandsstanden Afgang dertil; men, om man skal indrette Loven saaledes,

at Huusmændene blive de, der dominere Valgene, er et andet Spørgsmaal. Det forekommer mig ikke at være heldigt; men jeg veed intet Middel derimod, naar man vil følge den brede Basis for Valget, som allerede her i Staten har gjort sig gjældende.

Jeg skal paa ingen Maade gjøre disse Bemærkninger vidtløftige, især da de angaae en Sag, hvorom man næsten kan forudsætte, at Dommen er sældet; men der er en Ubetydelighed, som jeg har at bemærke ved det Lovforslag, der er under Behandling, og som jeg dog ikke kan holde tilbage, fordi jeg som en Mand, der dagligt har med Communalvæsenet at gjøre, maa erklære mig ude af Stand til at udføre Loven paa en for mig tilfredsstillende Maade. Det er nemlig bestemt, at en Femtedeel af dem, der bidrage meest til Communiens Fornødenheder, skulle udgjøre en Klasse, blandt hvilke der skal vælges den største Deel af Sogneforstanderskabets Medlemmer. Hvem der udreder dette Mære, hvem denne Femtedeel er, det skal udfindes ved at sammenholde alle de Byrder til Kommunen, som bæres af Sognebeboerne; men det er for mig en Umulighed at kunne gjøre dette Regnestykke. Der er vel blevet sagt ved Sagens tidligere Behandling her i Landstthinget, at det var dog vel ikke saa vanskeligt at gjøre nogle Rubriker og skrive ind i disse Rubriker, hvad Enhver især ydede. Ja, Rubrikerne kan jeg virkelig ogsaa gjøre; men, at faae det rette Tal skrevet ind i dem, det formaaer jeg ikke, og det vil altid være i højeste Grad usikkert, da det vil beroe paa ganske tilfældige Omstændigheder, nemlig med Hensyn til hvorvidt en Mand har præsteret mere eller mindre kommunalt Arbejde. Dette kommunale Arbejde er desuden overordentlig vanskeligt at faae ansat